

Χαιρετισμὸς τῆς Α.Μ.
τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. Ἱερωνύμου

Ἐξοχώτατε,
Παναγιώτατε,
Μακαριώτατοι,
Κυρία Ὑπουργέ,
Σεβασμιώτατοι ἅγιοι ἀδελφοί,
ἀγαπητοὶ ἀδελφοί·

Τὸ 2023 ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάσισε νὰ τιμήσει τὰ 100 χρόνια τοῦ περιοδικοῦ *Θεολογία*, μὲ ἓνα συνέδριο ποῦ θὰ διερευνοῦσε τὸν ρόλο καὶ τὴ θέση τῆς Ὀρθόδοξης Θεολογίας καὶ Ἐκκλησίας στὴ σύγχρονη ἐποχὴ τῆς ψηφιακῆς τεχνολογίας.

Τότε, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ὁμιλητὲς ἐπεσήμαναν ὅτι τὰ βασικὰ ζητήματα ποῦ θέτει ἡ τεχνολογικὴ ἀνάπτυξη ὑπερβαίνουν τὸ δίπολο τῆς καλῆς ἢ τῆς κακῆς χρήσεως. Αὐτὴ ἡ ἐπισήμανση ἔδωσε τὸ ἔναυσμα καὶ τὴν κεντρικὴν ἰδέα γιὰ τὸ θέμα τοῦ δευτέρου ἐπετειακοῦ συνεδρίου, ποῦ ξεκινάει σήμερα.

Εἶναι σημαντικό ὅτι ἡ Ἐκκλησία σήμερα ἀνοίγει ἓναν καινούργιο διάλογο: τὸν διάλογο μὲ τὴν τεχνολογία καὶ τὸ ἦθος τῆς.

Ἡ τεχνολογία δὲν εἶναι οὐδέτερο «ἐργαλεῖο». Φέρει μέσα τῆς μία νοοτροπία, ἓνα ἦθος, ἓναν τρόπο νὰ κατανοοῦμε τὸν κόσμο. Αὐτὸς ὁ τρόπος περνᾷ, σιγά-σιγά, στοὺς χρήστες. Δὲν ἔχει σημασία ἂν χρησιμοποιοῦμε τὴν τεχνολογία γιὰ «καλό» ἢ γιὰ «κακό». Ἀκόμη καὶ μέσω τῆς καλῆς χρήσεως, ἡ τεχνολογία μᾶς κατευθύνει πῶς νὰ βλέπουμε τὸν χρόνο, τὸ σῶμα, τὸν ἄλλον ἄνθρωπο καὶ τὸν κόσμο.

Καὶ μεταδίδει μία ὀρισμένη «φιλοσοφία». Ποιὰ εἶναι αὐτή; Εἶναι ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν ταχύτητα. Ἡ προτίμηση στὸ εὐκόλο καὶ στὸ ἄμεσο. Ἡ

συνήθεια νὰ μετράμε τὰ πάντα μὲ ἀριθμούς: «πόσα», «πόσο γρήγορα», «πόσο συχνά». Εἶναι ἡ πίεση νὰ εἴμαστε πάντοτε «συνδεδεμένοι», πάντοτε διαθέσιμοι, πάντοτε παραγωγικοί. Εἶναι ἀκόμη ἡ κλίση νὰ βλέπουμε τὸν ἄλλον σάν «δεδομένα» ἢ «ἀκροατήριο», καὶ τὸν ἑαυτό μας σάν «προφίλ».

Αὐτὸ δὲν εἶναι τυχαῖο. Ἡ τεχνολογία, ὅπως τὴν ζοῦμε, γεννήθηκε καὶ ἀναπτύχθηκε μέσα σὲ ἓνα συγκεκριμένο σύστημα: τὸν καπιταλισμὸ. Ἐπομένως, φέρει ἐξ ἀρχῆς μέσα της τοὺς στόχους αὐτοῦ τοῦ συστήματος: τὴν προτεραιότητα τοῦ κέρδους, τὴ διαρκῆ αὐξηση καὶ ἐπέκταση, τὴν ἐμπορευματοποίηση τῆς προσοχῆς μας.

Αὐτὴ εἶναι ἡ «λογικὴ» ποὺ ὀργανώνει τὰ μέσα, τὰ προϊόντα, ἀκόμη καὶ τὶς σχέσεις μας. Γι' αὐτὸ οἱ πλατφόρμες ζητοῦν περισσότερο χρόνο, περισσότερα «κλίκ», περισσότερη κατανάλωση.

Βεβαίως, ἡ τεχνολογία μᾶς προσφέρει πολλὰς δυνατότητες στὴ ζωὴ, στὴν υἰγεία, στὴν ἐπικοινωνία. Ἀλλὰ μᾶς ἀφαιρεῖ ἐπίσης πολλὰ. Περιορίζει τὸν ἀνθρώπινο παράγοντα. Ἀντικαθιστᾷ τὴν ἐμπειρία μὲ τὴν εἰκόνα· τὴ σχέση μὲ τὴ δικτύωση. Καὶ ἐν τέλει ἀποδυναμώνει τὴν ἀνθρώπινη ἀξία καὶ ἀντιστρατεύεται τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο.

Ὁ ἄνθρωπος ὅμως δὲν εἶναι μηχανήμα οὔτε προϊόν. Εἶναι εἰκόνα Θεοῦ, εἶναι πρόσωπο σὲ σχέση. Καλοῦμαστε λοιπὸν νὰ χρησιμοποιοῦμε τὴν τεχνολογία χωρὶς νὰ ὑποτασσόμαστε στὸ ἦθος της. Νὰ κρατοῦμε χῶρο γιὰ σιωπὴ καὶ προσευχὴ, γιὰ συνάντηση πρόσωπο μὲ πρόσωπο, γιὰ χρόνο ποὺ δὲν «μετριέται» ἀλλὰ χαρίζεται.

Ὁ Κύριος δὲν μίλησε γιὰ τὴ σωτηρία καὶ γιὰ τὴν ἐρχόμενη Βασιλεία μέσῳ μηνυμάτων. Ἔγινε ἄνθρωπος μὲ σάρκα καὶ ἔζησε ἀνάμεσά μας. Πρέπει λοιπὸν νὰ θυμόμαστε ὅτι τὸ μέτρο εἶναι πάντα ὁ ἄνθρωπος ὅπως τὸν παρουσίασε ὁ Χριστός· καὶ ὅτι ἡ τεχνολογία μπορεῖ νὰ ἀλλάξει τὴν ἐγκόσμια ἱστορία ἀλλὰ δὲν ἔχει καμμία ἐπιρροὴ στὰ ἔσχατα.

Θέλω νὰ εὐχαριστήσω τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο, τοὺς Προκαθημένους τοῦ Πατριαρχείου Βουλγαρίας κ. Δανιὴλ καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν Κύπρου κ. Γεώργιο καὶ Ἀλβανίας κ. Ἰωάννη, τὶς ἀντιπροσωπεῖες τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας, Ἱεροσολύμων, Σερβίας, Ρουμανίας καὶ Γεωργίας καὶ τῶν Αὐτονόμων Ἐκκλησιῶν τῆς Φιλλανδίας καὶ τῆς Ἑσθονίας, καθὼς καὶ τοὺς ἀγαπητοὺς μου

ἀδελφούς, τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οἱ ὅποιοι βρίσκονται σήμερα μαζί μας.

Θέλω ἐπίσης νὰ ἐξάρω τὴ συμβολὴ τῆς Πολιτείας καὶ ἰδιαίτερος τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὅλων ὅσοι μὲ τὶς χορηγίες τους συνετέλεσαν νὰ εἴμαστε ἀπόψε ἐδῶ, καθὼς καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς ὁμιλητὲς ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον καὶ ὅλους ἐσᾶς ποὺ παρίστασθε σήμερα ἐπὶ τὸ αὐτό.

Καὶ ὅλην αὐτὴν τὴν ἐμπειρία ποὺ ἀποκομίσαμε, τὴν προσφέρουμε ταπεινὰ στὶς ἄλλες Ἐκκλησίες, μὲ τὴν εὐχὴ νὰ συνεχίσουν τὸν δρόμον ποὺ ἀνοίξαμε ὅλοι μαζί σήμερα.